

Inflácia - indexy spotrebiteľských cien v júni 2023

Posledná aktualizácia: 14.04.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 14.07.2023

Príloha - Inflácia jún 2023 (ZIP - 218 kB)

Zmierňovanie rastu inflácie pokračuje, pred letom bola na úrovni 10,8 %

Medziročné spomaľovanie rastu inflácie v júni ovplyvnil najmä rýchlejší pokles cien pohonných hmôt o takmer 19 %, zdražovanie potravín pod 20 % a bývanie s energiami a službami pod 10 %. Pozitívom je, že medzimesačne sa rast cien potravín zastavil prvýkrát od augusta 2021.

Spotrebiteľské ceny tovarov a služieb v júni 2023 medzimesačne vzrástli o 0,2 %. Medziročne inflácia od roku 2021 bez prestávky rastie, štvrtý mesiac však jej dynamika klesla na úroveň 10,8 %. Stále sú to vysoké hodnoty od začiatku milénia.

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (82 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (110 kB).

Medzimesačný vývoj – jún 2023 v porovnaní s májom 2023

Medzimesačne rástli ceny v 9 z 12 sledovaných odborov (výdavkových skupín domácností). Najvýraznejší vplyv na celkový výsledok mal rast v odbore doprava, v ktorom opätovne vzrástlo hlavne prevádzkovanie prostriedkov osobnej dopravy o 1,3 %, z toho najviac rástli ceny **pohonných látok** o 1,6 %.

S príchodom leta sa zvýšili aj ceny **organizovaných dovolenkových zájazdov** o 6 % a ľudia si viac priplatili aj v **reštauráciách a kaviarňach** o 1 %.

Tlmiaci účinok na medzimesačný rast mali ceny **potravín**, ktorých rast sa v júni zastavil prvýkrát od augusta 2021 a zostal na májovej úrovni. Ceny klesli v 5 z 9 sledovaných potravinových položiek. Ceny mlieka, syrov, a vajec klesli o 1,7 %, znižovali sa tretí mesiac po sebe. Medzimesačne nižšie boli ceny aj pri chlebe a obilninách o 0,4 %, pri zelenine o 1,4 % a pri olejoch a tukoch o 3,5 % (hlavne poklesom cien masla, margarínu). V porovnaní s májom ešte stále rástli ceny mäsa o 0,7 %, ovocia o 6,1 % a cukru a cukrovín o 0,8 %. Nealkoholické nápoje zaznamenali pokles o 0,2 %, nižšie ceny mala káva aj minerálne vody.

K zmierneniu rastu prispeli aj klesajúce ceny v odbore **bývanie a energie**, medzimesačne prvýkrát po dvoch rokoch klesli o 0,1 %. Najviac to ovplyvnili nižšie ceny tepelnej energie o 1,3 %, ako aj ceny imputovaného nájomného o 0,1 %, ktoré naposledy klesli v januári tohto roku.

Z ďalších váhovo menej významných položiek sa zvýšili ceny alkoholických nápojov, tovarov a služieb na údržbu domácnosti, farmaceutických výrobkov, služieb osobnej starostlivosti, sociálnych služieb aj ceny odevov.

Index spotrebiteľských cien sa v júni oproti máju znížil v domácnostiach zamestnancov, v nízkopríjmových domácnostiach zhodne o 0,2 % a v domácnostiach dôchodcov sa zvýšil o 0,1 %.

Medziročný vývoj – jún 2023 v porovnaní s júnom 2022

Medziročná inflácia sa znížila na 10,8 %, čo bola úroveň naposledy v marci 2022. Vyššie ceny boli v 11 z 12 sledovaných

výdavkových skupinách (odboroch) domácností, dvojciferný rast zaznamenávalo stále šesť odborov. Pokles pokračoval iba pri cenách v odbore doprava.

Najväčší vplyv na celkovú infláciu mali **ceny potravín** s nealko nápojmi, ktoré sú jednou z najvýznamnejších položiek vo výdavkoch domácností. Tie nepretržite rastú už tretí rok a v júni medziročne stúpili o 19 %, čo sú hodnoty spred roka. Dynamika rastu sa spomalila tretí mesiac, avšak ceny vyššie o viac ako 20 % sa stále udržali v 5 spomedzi 9 sledovaných skupín potravín. Najvýznamnejšie boli najmä vyššie ceny chleba a obilnín o 20 %, mlieka, syrov a vajec o 21,6 %, a tiež zeleniny o 25 % aj cukru a cukrovín o 28,5 %. Nealkoholické nápoje sa zvýšili o 17,7 %.

Pred letom k celkovému výsledku inflácie prispeli aj vyššie ceny za **stravovacie služby** o 12,9 %, z toho hlavne v **reštauráciách a kaviarňach** o 14,7 %, ako aj vyššie ceny za **ubytovacie služby** o 9,5 %. Naďalej rástli ceny za tovary a služby osobnej starostlivosti o viac ako 15 %, z nich hlavne ostatné pomôcky a výrobky o 17,4 %. Vyššie ceny zaznamenalo aj odievanie či vzdelávanie.

Rast cien v odbore **bývanie a energie**, ktorý tiež patrí k váhovo najvýznamnejším položkám a spolu s potravinami tvorí takmer polovicu všetkých výdavkov domácností, bol aktuálne v júni na úrovni 9,7 %. Hodnotu pod 10 % mal naposledy v decembri 2021. Vyššie ceny zaznamenali pevné paliva o 37,1 % a tepelná energia o 17,7 %, ako aj údržba a oprava obydli o 15,6 %, či zber smetí o 17,2 %. Dlhodobý vplyv rastu cien stavebných materiálov sa prejavuje v imputovanom nájomnom, to v júni zaznamenalo medziročne zvýšenie cien o 6 %, čo bola najnižšia hodnota za posledné dva roky.

Medziročný rast cien tlmil iba odbor doprava, ceny v ňom klesli o 5,1 %. Najväčší vplyv mal pokles cien **pohonných látok**, ktoré boli medziročne lacnejšie o 18,6 %.

Index spotrebiteľských cien sa v júni 2023 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 10,7 %, za nízkopríjmové domácnosti o 11,6 % a za domácnosti dôchodcov o 11,4 %.

V súhrne za prvý polrok roka 2023 sa spotrebiteľské ceny medziročne zvýšili o 13,6 % (za domácnosti zamestnancov o 13,5 %, za nízkopríjmové domácnosti a za domácnosti dôchodcov zhodne o 14,5 %).

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri júnovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 10,8 % dosiahla **jadrová inflácia** hodnotu 11,6 % a **čistá inflácia** hodnotu 9,3 %. Medzimesačne dosiahla jadrová inflácia hodnotu 0,3 % a čistá inflácia 0,4 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne
- Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku [sp0005ms]
- Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje [sp0029ms]
- Indexy rastu cien (inflácia) - medzimesačne
- Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu [sp0004ms]
- Indexy rastu cien k bazickému obdobiu
- Indexy spotrebiteľských cien oproti bazickému obdobiu [sp0006ms]
- Jadrová a čistá inflácia
- Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % [sp0008ms]
- Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % [sp0007ms]
- Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % [sp0009ms]
- Spotrebné koše
- Spotrebný koš 2023 [sp0033rs]
- Spotrebný koš 2023 - reprezentanty [sp0034rs]

Výstupy k téme inflácia:

Národná inflácia (CPI):

Údaje o indexoch spotrebiteľských cien (národná inflácia/CPI) sa zverejňujú mesačne 13. až 15. dňa nasledujúceho mesiaca po skončení referenčného obdobia. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca. Ceny sa sledujú na spotrebnom koši, založenom z 740 reprezentantov - vybraných druhov tovarov a služieb, ktoré sú zatriedené do 12 odborov, 44 skupín a 102 tried podľa klasifikácie COICOP.

Údaje sú dostupné:

- v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).
- vo forme Informatívnej správy najbližšie 14. júla 2023 v [Katalógu informatívnych správ](#)
- v rozšírenej forme vrátane členenia inflácie podľa sociálnych skupín obyvateľstva (domácnosti zamestnancov, dôchodcov, pre nízkopríjmové domácnosti) 26. júla 2023 v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).

Medzinárodné harmonizovaná inflácia v EÚ (HICP):

Údaje o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Harmonized Indices of Consumer Prices/HICP) v EÚ sa zverejňujú mesačne, niekoľko dní po národnej inflácii CPI. Ide o údaje zisťované podľa jednotnej metodiky EÚ pre vzájomnú **porovnateľnosť inflácie medzikrajinami**. **Zoznam cien tovarov a služieb** (spotrebné koše) sa čiastočne líšia, HICP na rozdiel od národnej inflácie (CPI) neobsahuje „Imputované nájomné“ a vybrané položky veľkých opráv a údržby domácností, z čoho vyplývajú odlišnosti vo váhach zložiek vo výdavkoch domácností (v spotrebnom koši).

Údaje nájdete:

- v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).
- vo forme Informatívnej správy najbližšie 19. júla 2023 v [Katalógu informatívnych správ](#)
- na portáli [Eurostatu](#) dňa 19. júla 2023

Štatistický úrad SR zverejňuje graf **Štruktúra výdavkov domácností**, ktorý prezentuje [spotrebný koš platný pre rok 2023](#). Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne výdavkové skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Poznanie štruktúry výdavkov domácností je nevyhnutnou súčasťou pre zistenie výšky inflácie (rastu cien), pretože určuje váhy výdavkových položiek pre jej výpočet. Váhy sú každoročne revidované.

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

